

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **V. B.**
státní příslušnost Ukrajina
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51
Vyšní Lhoty 234
zastoupen Mgr. Leonidem Kušnarenkem, advokátem sídlem 120 00
Praha 2, Polská 1090/4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2025 č. j. OAM-54/VL-VL12-VL11-PZ-
2025, ve věci zajištění v zařízení pro zajištění cizinců

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu),

zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu, doba trvání zajištění byla prodloužena do 11. 7. 2025.

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí postrádá individuálně přezkoumatelné odůvodnění a bylo vydáno v rozporu s principy nutnosti a proporcionality zásahu do osobní svobody cizince.
3. Dle žalobce žalovaný nedostatečně zvážil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Poznamenal, že ust. § 46a odst. 1 zákona o azylu výslovně stanoví, že ministerstvo může žadatele o azyl zajistit pouze v případě nutnosti, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření. Žalovanému vytkl, že napadené rozhodnutí neobsahuje konkrétní úvahu, proč v jeho případě nebylo možné přistoupit k některému zvláštnímu opatření. Žalovaný pouze obecně konstatoval, že uložení zvláštního opatření by nebylo účinné, aniž by uvedl pádné důvody či důkazy pro takový závěr ve vztahu k jeho osobě. Z pouhé existence důvodů pro zajištění dle § 46a zákona o azylu (např. podezření, že žádost o azyl byla účelová) ještě nevyplývá, že by zvláštní opatření nebylo možno účinně použít. Zákon naopak předpokládá opak. Žalobce zdůraznil, že povinnost zvažovat zvláštní opatření před uložením či prodloužením zajištění plyne nejen ze zákona o azylu, ale i z článku 8 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, dle něhož je zajištění žadatele o mezinárodní ochranu krajním prostředkem a nesmí být uplatněno, pokud účelu lze dosáhnout jinými, méně omezujícími opatřeními. Napadené rozhodnutí tuto zákonnou podmínku respektování mírnějších prostředků ignoruje, což představuje zásadní pochybení.
4. Namítal rovněž, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Zejména z rozhodnutí není zřejmé, proč žalovaný prodloužil jeho zajištění namísto uložení zvláštního opatření. Rozhodnutí neobsahuje jasné vysvětlení, proč by alternativní opatření (např. jeho umístění do otevřeného pobytového střediska s dohledem či stanovení povinnosti pravidelného hlášení) nebylo v jeho případě dostačující. Povinnost správního orgánu své rozhodnutí řádně odůvodnit plyne z § 68 odst. 3 správního řádu. Pokud chybí konkrétní úvaha, na základě jakých faktů a úvah dospěl žalovaný k závěru o neúčinnosti zvláštního opatření, nemůže soud posoudit zákonnost takového závěru. Rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
5. Žalobce rovněž namítal, že odůvodnění rozhodnutí je paušální a ignoruje jeho osobní situaci. Dle žalobce žalovaný použil obecné fráze o nebezpečí vyhýbání se řízení, aniž by tyto obavy opřel o specifické okolnosti jeho případu. Z rozhodnutí není patrné, jak byly při rozhodování zohledněny jeho individuální poměry a osobní situace. Žalovaný např. vůbec neřešil otázky jeho soukromého a rodinného života, případné zdravotní či sociální ohledy či dosavadní chování během pobytu v České republice. Ignoroval řadu skutečností, které svědčí v jeho prospěch. Poukázal na to, že od počátku řízení o azyl spolupracuje správními orgány, pravidelně komunikuje a plní si své povinnosti žadatele o azyl. Nemá v úmyslu nikde se skrývat či mařit azylové řízení. Naopak má zájem na řádném projednání své žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný jeho postoj a motivaci vůbec nezkoumal. Rozhodnutí ignoruje fakt, že k řízení přistupuje zodpovědně. I z tohoto hlediska je rozhodnutí nepřezkoumatelné a nezákonné.
6. Žalobce žalovanému rovněž vytkl, že napadeným rozhodnutím porušil zásadu proporcionality a přiměřenosti zásahu. Uvedl, že mohl být např. umístěn do Pobytového střediska pro žadatele o azyl, kde by byl schopen a ochoten vyčkat rozhodnutí. Pobyt v otevřeném středisku spojený s dohledem ministerstva by zajistil jeho přítomnost na území

po dobu řízení, aniž by musel být zajištěn. Případné obavy žalovaného, že by se vzdálil, bylo možno řešit i kombinací více zvláštních opatření, např. uložit povinnost hlásit se v určitých intervalech na úřadě či policii. Žalobce deklaroval, že je připraven taková mírnější opatření plně respektovat. Účelu zajištění tak lze dosáhnout i bez pokračování jeho detence. Za tohoto stavu je jeho další zajištění nepřiměřené. Žalovaný zvolil zajištění a jeho prodloužení jako téměř automatické řešení, aniž by zvážil méně omezující alternativy a posoudil proporcionalitu. Detence za daných okolností není nezbytná a představuje nepřiměřený zásah do jeho práv.

7. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož citoval. Zdůraznil, že žalobce porušoval právní předpisy nejen na území České republiky (nelegální pobyt, ilegální zaměstnání, odsouzení za řízení pod vlivem alkoholu), ale také i na území Maďarska (trestný čin převaděčství), přičemž i v Německu byl do 15. 9. 2024 veden jako zájmová osoba pro účely zvláštní kontroly. U žalobce nelze očekávat součinnost v rámci správního řízení ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu mimo zajištění v zařízení pro zajištění cizinců.
8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, a to v souladu s ust. § 46a odst. 8 zákona o azylu, neboť žalobce nařízení jednání nenavrhoval.
9. Ze správního spisu se dále podává, že žalobce byl 6. 1. 2025 kontrolován hlídkou cizinecké policie, která zjistila, že žalobce nedisponuje platným dokladem totožnosti a lustrací ověřila, že žalobce nemá žádné oprávnění k pobytu na území České republiky a je v evidenci SIS veden jako nežádoucí osoba od 17. 7. 2023 do 22. 4. 2029.
10. Dne 8. 1. 2025 cizinecká policie rozhodla o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), na dobu 60 dnů. Ve správním řízení žalobce při podání vysvětlení mj. uvedl, že do České republiky přicestoval asi tři měsíce před vypuknutím války na Ukrajině. Následně požíval dočasné ochrany s platností do konce března 2023; o její prodloužení nepožádal. V roce 2022 byl odsouzen za řízení pod vlivem alkoholu. V létě 2023 odcestoval do Maďarska. Tam byl odsouzen za trestný čin převaděčství a byl vyhoštěn. Z Maďarska přicestoval znovu do České republiky. Pobýval zde nelegálně: bez oprávnění k pobytu a cestovního dokladu. Pracuje brigádně ve stavebnictví, bez uzavřené pracovní smlouvy, bez pracovního povolení; nemá sjednáno žádné pojištění. Je nemajetný, rodiče žijí na Ukrajině, bratr v Británii, sestra v Polsku. V České republice nemá příbuzné. Je svobodný, bezdětný, zdravý a soběstačný. Doručovací adresu v České republice nemá. Na Ukrajině bydlel v domě rodičů, kde by mohl po návratu dále bydlet. Návrat na Ukrajinu ovšem odmítá, musel by do války; povolávací rozkaz zatím nedostal. Jiné nebezpečí mu na Ukrajině nehrozí.
11. Dne 13. 1. 2025 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. Dne 14. 1. 2025 č. j. OAM-54/VL-VL12-VL15-Z-2025 rozhodl správní orgán o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to na dobu 110 dnů, tj. do dne 2. 5. 2025 žalovaný zdůraznil, že žalobci maďarské správní orgány uložily opatření, na jehož základě mu je odepřen vstup a pobyt v schengenském prostoru do 22. 4. 2029. Žalobce se totiž dopustil trestného činu převaděčství. Žalobce však rozhodnutí maďarské policie nerespektoval: i přes zákaz pobytu v schengenském prostoru nadále pobýval v České republice. I české soudy žalobce odsoudily, a to za řízení pod vlivem alkoholu. Žalobce

pracoval na území České republiky bez platného povolení, čehož si je vědom. Žalobce je zcela zdravý. V České republice není nikde hlášen k pobytu. O udělení mezinárodní ochrany žalobce požádal až po zadržení cizineckou policií a vydání rozhodnutí o svém zajištění. Nic mu nebránilo o mezinárodní ochranu požádat dříve. V České republice pobýval dlouhodobě. Žalovaný uzavřel, že žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce pouze ve snaze oddálit, zmařit či znemožnit realizaci správního vyhoštění. K žádosti pak žalobce uvedl, že se do vlasti nemůže vrátit, protože by musel kvůli válce nastoupit do armády. Žalovaný usoudil, že z důvodu efektivní kontroly nad průběhem správního řízení je zapotřebí zajistit dostupnost žalobce v jeho průběhu, přičemž je dána obava z jeho útěku a přerušení kontaktů s orgány veřejné správy. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu České republiky a uložených opatření maďarských orgánů, ale také jeho zjevně účelové jednání spočívající v tom, že se mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným. Žalovaný uvážil o individuálních okolnostech žalobcova případu. Závěrem pak odůvodnil stanovenou délku zajištění.

12. Ze správního spisu je dále patrné, že dne 14. 1. 2025 žalobce poskytl údaje k žádosti o mezinárodní ochrany. Z jeho sdělení vyplývá, že se nechce vrátit na Ukrajinu, protože je tam válka. Do České republiky přicestoval asi 3 měsíce před válkou. Je apolitický, svobodný, zdravý a soběstačný.
13. Ze správního spisu se dále podává, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu na území jiných členských států Evropské unie; žalobci byl vydán výjezdní příkaz s platností do 6. 2. 2024, který mu byl vylepen do cestovního dokladu, což neodpovídá jeho tvrzení o ztrátě/krádeži pasu v roce 2023; Okresní soud v Děčíně shledal žalobce příkazem s právní mocí k 14. 12. 2023 vinným trestným činem ohrožení pod vlivem návykové látky; na území Maďarska byl žalobce odsouzen za pašování ilegálních migrantů, což je spojeno s vysloveným zákazem vstupu do schengenského prostoru do roku 2029; na území České republiky byl žalobce řešen i přestupkově – rozhodnutím ze dne 24. 11. 2022 byl shledán vinným přestupkem narušování občanského soužití, neuposlechnutí výzvy úřední osoby a znevažování postavení úřední osoby, rozhodnutím ze dne 14. 11. 2022 z přestupku odmítnutí podrobit se ověření přítomnosti alkoholu či omamných a psychotropních látek v těle; žalobce byl veden jako zájmová osoba ode dne 15. 9. 2023 do 15. 9. 2024 (vyhlašující stát – Německo); dle evidence CDO žalobce dne 4. 9. 2022 neuposlechl výzvy Policie České republiky a dne 1. 1. 2023 proti němu byly použity donucovací prostředky.
14. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 1. 2025 č. j. OAM-54/VL-VL12-VL15-Z-2025 byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to na dobu 110 dnů, tedy do dne 2. 5. 2025. Rozhodnutí nabylo právní moci 17. 1. 2025. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. Rozsudkem č. j. 18 Az 3/2025-19, který nabyl právní moci 18. 2. 2025, ji soud zamítl.
15. V žalobou napadeném rozhodnutí ze dne 24. 4. 2025 č. j. OAM-54/VL-VL12-VL11-PZ-2025 žalovaný předně konstatoval, že žalobce byl rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 1. 2025 č. j. OAM-54/VL-VL12-VL15-Z-2025 zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to na dobu 110 dnů, tj. do dne 2. 5. 2025. Žádost žalobce nebyla zamítnuta jako zjevně nedůvodná ani nepřípustná a probíhá tak standardní plné posouzení jejího obsahu, což si společně se zajištěním širšího rozsahu informací o zemi původu žalobce,

jeho následným seznámením s podklady a aktuální přípravou konečného rozhodnutí ve věci vyžádá delší dobu, blížíci se zákonem stanovené 6měsíční lhůtě pro vydání rozhodnutí, kterážto je v daném případě do 11. 7. 2025. Vzhledem k tomu, že se blíží konec doby stanovené příslušným rozhodnutím o zajištění žalobce, nicméně ještě nedošlo k uplynutí maximální možné doby zajištění žalobce ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu, tedy 180 dnů, správní orgán posoudil, zda je nutné přikročit k prodloužení zajištění žalobce nad aktuálně stanovenou dobu. S ohledem na výše uvedené prodloužil dobu zajištění žalobce o plných 70 dnů, tedy na maximální zákonnou délku zajištění 180 dnů, tj. do dne 11. 7. 2025. Žalovaný rovněž konstatoval, že na důvodech zajištění žalobce uvedených v rozhodnutí o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 14. 1. 2025, které nabylo právní moci dne 17. 1. 2025, se nic nezměnilo a z postupu žalobce je dle žalovaného nadále zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byla ohrožena realizace rozhodnutí správního orgánu o žádosti žalobce ve věci mezinárodní ochrany, a následné vycestování z České republiky. Žalovaný rovněž odůvodnil závěr, že žalobce není osobou vyloučenou z aplikace ust. § 46a odst. 1 zákona o azylu. Zvláštní opatření dle ust. § 47 zákona o azylu uložit nelze, neboť žalobce porušoval právní předpisy nejen na území České republiky (nelegální pobyt, ilegální zaměstnání, odsouzení za řízení pod vlivem alkoholu), ale také i na území Maďarska (trestný čin převaděčství), přičemž i v Německu byl do 15. 9. 2024 veden jako zájmová osoba pro účely zvláštní kontroly. Na základě výše uvedeného žalovaný uzavřel, že nelze očekávat žalobcovu součinnost v rámci správního řízení ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

16. Podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
17. Podle ust. § 47 odst. 1 zákona o azylu zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutí ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
18. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu, ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.
19. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakého skutkového stavu žalovaný vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je právně posoudil, tedy i jaké důvody jej vedly k prodloužení doby zajištění žalobce a proč toto další zajištění bylo nezbytné. K tomu soud poznamenává, že judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že rozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění. Cizinec je s předchozím rozhodnutím o zajištění i s obsahem spisového materiálu detailně seznámen, proto není nezbytné okolnosti týkající se vydání rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění detailně znovu popisovat; postačí stručné shrnutí dosavadního průběhu řízení a uvedení důvodů, pro které byl cizinec původně zajištěn. Za nezměněných skutkových okolností budou důvody pro trvání zajištění zpravidla shodné, jako byly důvody popsány v prvním rozhodnutí o zajištění

cizince, proto na něj postačí v odůvodnění v podrobnostech odkázat (viz rozsudky NSS č. j. 1 As 90/2011-124, č. j. 2 As 115/2013-59). Uvedení lze vztáhnout i na rozhodnutí žalovaného v posuzované věci. Dle názoru soudu v souladu s ustálenou judikaturou žalovaný v napadeném rozhodnutí zdůvodnil prodloužení zajištění nezměněnými skutkovými okolnostmi od doby vydání prvního rozhodnutí o zajištění žalobce, objasnil konkrétní okolnosti věci ve vazbě na pobytovou historii žalobce, poukázal na jeho trestnou činnost páchanou ať již na území Maďarska či České republiky a vyzdvihl přístup žalobce k uloženým opatřením maďarských orgánů. Konstatoval, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nebyla zamítnuta jako zjevně nedůvodná ani nepřipustná, bude tedy věcně posouzena, což si společně se zajištěním širšího rozsahu informací o zemi původu žalobce, jeho následným seznámením s podklady a aktuální přípravou konečného rozhodnutí ve věci, vyžádá v souhrnu delší dobu, blížíci se zákonem stanovené 6měsíční lhůtě pro vydání rozhodnutí, kterážto je v daném případě do 11. 7. 2025, a proto prodloužil dobu zajištění žalobce o plných 70 dnů, tedy na maximální zákonnou délku zajištění 180 dnů, tj. do dne 11. 7. 2025. V napadeném rozhodnutí se žalovaný v dostatečné míře vypořádal i s nemožností aplikace zvláštních opatření uvedených v § 47 zákona o azylu, a i v tomto směru konstatoval, že se v situaci žalobce nezměnilo naprosto nic, co by vedlo správní orgán ke změně jeho závěru vyjádřeného v rozhodnutí o zajištění žalobce. Žalovaný zohlednil pobytovou historii žalobce, nerespektování právních předpisů České republiky a existenci důvodné obavy, že by s žalovaným nespolupracoval v případě, že by mu bylo uloženo některé ze zvláštních opatření, a že by tak bylo ohroženo zabezpečení jeho dostupnosti pro řízení o správním vyhoštění, příp. pro jeho následný výkon. Nadále zde dle názoru soudu není žádná záruka, že by žalobce plnil všechny povinnosti spojené se zvláštním opatřením a se správními orgány spolupracoval, přestože formálně deklaruje opak.

20. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí je zcela v souladu se zákonem, je přezkoumatelné. Soud neshledal žádný z žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
21. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 26.05.2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.